

KANNANOTTO JÄTELAUTAKUNNALLE PAKKAUS- JA ENERGIAJÄTTEEN KULJETUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Olemme tällä hetkellä yksi suurimmista yksityisistä pakkausjätteen (lasi, metalli, kartonki ja energiajäte) kuljettajista Kouvolassa. Olemme paikallinen yritys, jolla on 35 vuotta vanhat perinteet Kouvolassa.

Meillä on selkeästi Kouvolan tiiveimmät, säännölliset ja toimivimmat reitit jokaiselle pakkausjätteelle kaikissa Kouvolan taajamissa. Haja-asutusalueella pystymme tarjoamaan astianvaihtopalvelua kiinteistöille ja taloyhtiöille. Pakkausjätteet ovat merkittävä osa liikevaihtoaamme.

Panostamme reittien tehokkuuteen ja me uusimme säännöllisesti kalustoamme ympäristösäädösten mukaisiksi. Pelkästään pienet auton päästöt eivät luo ympäristöystävällisyyttä, vaan myös tehokas reittisuunnittelu. Meillä on kymmenien vuosien kokemus reittisuunnittelusta. Kunnalliset yhtiöt eivät tähän juuri panosta.

Saamme vain harvoin reklamaatioita taloyhtiöiltä ja isännöitsijöiltä. Olemme myös saaneet paljon uusia pakkausjäteasiakkaita parin viime vuoden aikana. Asiakkaat ovat tyytyväisiä meidän paikalliseen palveluun. Hyvien reittiemme vuoksi palvelumme on joustavaa. Kunnallinen järjestelmä tarjoaa harvoin joustoa tai ylimääräistä palvelua asiakkaalle.

Haluamme ilmaista, että kaikki 3 kriteeriä kiinteistön haltijan ylläpitämässä kuljetusjärjestelmässä toteutuvat pakkausjätteen keräyksessä nykymallilla. Kouvolassa on siis tällä hetkellä erittäin toimiva kiinteistön haltijan järjestelmä pakkausjätteelle. Sen vuoksi vastustamme kunnan järjestämää jätteen kuljetusjärjestelmää.

Kunnallinen järjestelmä suosii isoja valtakunnallisia toimijoita. Sopimusvaatimukset ja kriteerit kasvavat koko ajan uusissa kunnallisissa kilpailutuksissa. Kilpailutukset tukevat yrityksiä, joilla on paljon hallinnollisia resursseja sekä mahdollisuus panostaa kalustoon enemmän kuin pienillä paikallisilla. Kuntayhtiöt vaativat aina uuden kaluston uuden sopimuksen yhteydessä, jolloin vähän ajettu täysin kelvollinen kalusto joudutaan poistamaan. Valtakunnalliset yhtiöt voivat myös hankkia työntekijänsä sisäisin siirtein muualta Suomesta tai jopa ulkomailta. Työehtosopimuksen palkkausvelvoitetta pystytään helposti kiertämään, siten että paikalliset tekijät eivät työllisty. Tästä on esimerkkejä muualta päin Suomea.

Me työllistämme 27 henkilöä tällä hetkellä. Muuttotappiollisen Kouvolan elinvoiman nostaminen on iso haaste kaupungin päättäjille. Työpaikkoja syntyy ja säilyy vain jos tuetaan paikallisia yrityksiä. Tässä on kyse myös yritysten kehittymismahdollisuuksista. Jos paikalliset jätealan yritykset ovat liian riippuvaisia kunnallisista kilpailutuksista, yritystoiminnan kehittäminen on mahdotonta. Tämä johtaa pahimmillaan paikallisen yritystoiminnan päättymiseen. Vetoan tässä jätelautakuntaa tekemään oikeita päätöksiä tämän puolesta.

Ensisijaisesti pakkausjätteen keräämisestä vastaavat tuottajat, ei kunta, joten heidän kantansa kiinteistökohtaiseen keräämiseen pitää selvittää. Jos tuottajat kokevat, että nykyinen kiinteistönhaltijan järjestelmä toimii, niin mallia ei ole mitään syytä muuttaa.

Kouvolassa 5.11.2018

Anu Borisov
toimitusjohtaja
Jätehuolto E.Parkkinen Oy
anu.borisov@jep.fi
Puh. 044 982 32 11

1 (2)
6.11.2018

Kymen Jätelautakunta
Kouvola kaupunki
Valtakatu 33, PL 32, 45701 KUUSANKOSKI
kirjaamo@kouvola.fi
tekninenjajymparisto@kouvola.fi
kymenjatelautakunta@kouvola.fi

Kouvola kaupunginhallitus, rakennus- ja ympäristölautakunta sekä tekninen lautakunta

Pakkausjätteiden ja energijätteen jätteenkuljetusjärjestelmä 3003/14.06.00/2018
Lausunnon antaminen Kouvola pakkausjätteiden ja energijätteen kuljetuksesta

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry esittää, että Kouvola kaupungin tulisi käyttää kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta pakkausjätteiden ja energijätteen kuljetukseen. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on toimivin erityisesti pakkausjätteiden ja energijätteen kuljetuksessa. Järjestelmä on toiminut alueella hyvin ja asiakkaat ovat olleet palveluun tyytyväisiä.

Uusi jätelaki tuli voimaan 1.5.2012. Sen mukaan jätehuoltoviranomaisen tuli päättää 1.5.2013 mennessä sopimusperusteisen jätteenkuljetusjärjestelmän jatkumisesta uuden lain mukaisena kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Tässä yhteydessä Kymen jätelautakunta on pyytänyt lausuntoja Kouvola pakkausjätteiden ja energijätteen kuljetuksesta.

Eri tahojen lausunnoilla tulee olla päätöksenteossa tärkeä merkitys. Lopullisen päätöksen asiassa tekee jätehuoltoviranomaisena toimiva Kymen jätelautakunta lausuntojen perusteella.

Asianosaisuus

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry edustaa yksityisiä jätehuoltoyrityksiä Kymenlaakson ja Etelä-Karjala alueella. Jäsenyrityksiä toimii täten myös Kymen jätelautakunnan alueella. Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry, jonka kotipaikka on Kouvola, edustaa asiassa alueen toimijoita, ja sen mielipide tulee ottaa huomioon. Hallintolain 41 §:n mukaan esillä olevassa asiassa tulee antaa vaikuttamismahdollisuus, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työnteeseen tai muihin oloihin. Viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on paras vaihtoehto

SKAL:n saamien tietojen mukaan kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on paras ja toimivin vaihtoehto alueella pakkausjätteiden ja energijätteen kuljetuksessa. Se toimii hyvin, ja asiakkaat ovat palveluun tyytyväisiä.

Jäteyhtiön järjestämä kilpailutus ei alenna asukkaiden kustannuksia. Laajojen tutkimusten mukaan jätteenkuljetuksen kilpailutus keskitetysti ei johda asukkaiden maksamien vuotuisten jätehuoltokustannusten laskuun. Kiinteistön haltijan järjestämässä kuljetuksessa kuljetusyrietykset perivät laskut ja vastaavat logistiikasta sekä asiakaspalvelusta omana työnään. Näin kunnallisen jätehuoltoyhtiön hallintokulut voidaan pitää pienenä

Kymen Jätelautakunnan alueella Kouvolassa toimivat ainakin seuraavat kuljetusyrietykset pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa pakkaavalla jäteautolla: Hyötypaperi Oy, Jätehuolto E. Parkkinen Ky, Puhdistusliike R. Jokimäki Ky, Lassila & Tikanoja Oyj ja Remeo Oy. Lisäksi pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa on operoinut myös kunnallinen jätehuoltoyhtiö Kymenlaakson Jäte Oy.

Yritysten tarjonta on alueella runsasta ja niiden välillä on aitoa kilpailua, mikä pitää asiakkaiden hinnat kohtuullisina. Tarjonta on tällä hetkellä kattavaa ja luotettavaa. Jätteen kuljetuspalveluita on tarjolla kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Jätehuoltoyhtiön mahdollinen kilpailutus supistaisi tarjontaa alueella, jolloin kattavuus ja luotettavuus kärsivät. Kilpailun katoaminen alueelta nostaa myös hintoja.

Toivomme, että annatte edelleen paikallisten jäteyritysten jatkaa hyvää toimintaansa ja näin vahvistatte paikallista yritystoimintaa ja työpaikkoja.

Kunnioittavasti

Kaakkois-Suomen Kuljetusyrittäjät ry

Eeva-Maija Koponen

Eeva-Maija Koponen

toimitusjohtaja

Asia: Pakkausjätteiden ja energiajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä Dno 3003/14.06.00/2018

Viite: Kymen Jätelautakunnan lausuntopyyntö 10.10.2018

Kymenlaakson Jäte Oy lausuu pakkausjätteiden ja energiajätteiden jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksen valmisteluun liittyen seuraavaa:

Kouvolan kaupunki ilmoitti Kouvolan Sanomissa 26.10.2018 olleessa artikkelissa pyrkivänsä eroon hiilipäästöistä ja haluavansa olla hiilineutraali vuoteen 2040 mennessä. Artikkelissa todetaan, että ympäristönsuojelun näkökohdat pitää huomioida kaikissa kaupungin toimissa. Alueen päästöjen aiheuttajista liikenne on yksi suurimmista. Jätehuolto on kunnan omien kuljetusten lisäksi lähes ainoa kuljetuslaji, joiden päästöihin kaupunki pystyy halutessaan itse nopeasti vaikuttamaan. Valitsemalla kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen pakkausjätteiden kuljetusjärjestelmäksi, alenevat asumisessa syntyvän jätteenkuljetuksen päästöt n.83 prosenttia vuodessa. Olisi outoa, jos jätelautakunnan muiden kuntien edustajat haluaisivat kävellä tässä asiassa Kouvolan tahdon yli.

Kouvolan tekninen lautakunta on tehnyt 11.1.2011 § 25 sanamuodoltaan ja sisällöltään erittäin epäselvän kuljetusjärjestelmäpäätöksen, joka on ollut omiaan aiheuttamaan sekaannusta ja eripuraa alan toimijoissa. Päätöksessä on pakkausjätteiden kuljetusjärjestelmästä todettu kahdella toisistaan poikkeavalla tavalla. Ensimmäisessä lauseessa todetaan, että kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen piiriin eivät kuulu materiaalina tai erilliskerättynä energiana hyödynnyttäväksi kelpaavat jätejakeet, kuten erilliskerätty energiajäte tai pakkaukset. Toisessa lauseessa taas todetaan, että ne kuuluvat, koska myös erilliskerätty energiajäte ja pakkaukset ovat asumisessa syntyvää jätettä, ja asumisessa syntyvän jätteen on todettu kuuluvan kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen piiriin.

Jätelautakunnan olisi jätelain 646/2011 siirtymäsäännöksen 149 §:n mukaan tullut tarkastella jätteenkuljetuksen järjestämistä ja arvioida vanhan lain aikaiset sopimusperusteisen kuljetusjärjestelmän päätökset uudelleen ja tehdä asiasta päätös viimeistään vuoden kuluessa uuden lain voimaantulosta eli 30.4.2013 mennessä. Vuona 2011 tehdyn päätöksen ei voida mitenkään katsoa edistäneen voimassaolevan jätelain 37 §:n 2 ja 3 momenteissa määriteltyjä kriteereitä edistää jätehuollon toimivuutta kunnassa, tukea jätehuollon alueellista kehittämistä tai saada aikaan myönteisiä vaikutuksia kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Kymenlaakson Jäte Oy on tyytyväinen, että nykyinen jätelautakunta on ottanut tuon epäonnistuneen päätöksen tarkasteltavakseen ja teettänyt kuljetusjärjestelmän toimivuudesta varsin kattavan selvityksen, jossa on kuultu kuljetusyritysten lisäksi myös taloyhtiöiden eli asiakkaiden edustajina isännöitsijöitä sekä viranomaisia ja tuottajayhteisöjä.

Nykyinen kuljetusjärjestelmä ei tue kierrätystavoitteiden saavuttamista

EU-komission kiertotalouspaketissa asetettiin vuodelle 2020 yhdyskuntajätteelle 50 %:n kierrätystavoite. Uuden kesällä 2018 voimaanastuneen jätedirektiivin tavoitteiden mukaan yhdyskuntajätteestä tulee kierrättää 55 % vuonna 2025 ja 60 % vuonna 2030.

EU-komission viime vuonna teettämän selvityksen mukaan Suomi monen Itä-Euroopan maan tavoin ei tulle saavuttamaan asetettuja tavoitteita, syinä tähän nähtiin mm. jatkuvat lainsäädännön muutokset, yhdyskuntajätehuollon vastuunjaon pirstaleisuus ja hyötyjätteiden erilliskeräyksen tehottomuus.

Suomea koskeissa suosituksissa komissio ehdottaa, että Suomi siirtäisi vastuun jätehuollosta nykyistä laajemmin kunnille, koska useimmissa Länsi-Euroopan maissa, joissa on kuntavastuulla oleva jätehuolto, kierrätystavoitteet on jo saavutettu. Kuntavastuullisella ja keskitetyllä kuljetusjärjestelmällä myös hyötyjätteiden keräyksen tehoa pystytään lisäämään ja samalla pysyttäisiin selvillä keräyksen taloudellisista vaikutuksista ja ympäristövaikutuksista. Kunnan kilpailuttama kuljetusjärjestelmä on edellytys jätehuollon kokonaisuuden hallinnalle.

Jätehuollon on kannettava vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa

Pariisin ilmastopöytäkirjaan perustuen EU-komissio on asettanut Suomelle päästöjen vähentämisvelvoitteen, jonka mukaan Suomen on vähennettävä päästökaupan ulkopuolisen taakanjakosektorin kasvihuonekaasupäästöjä 39 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 päästöihin verrattuna ja 80 prosentilla vuoteen 2050 mennessä. Merkittävä vähennyspotentiaali on todettu olevan liikenteellä, jossa päästöjä tulee vähentää vuoteen 2020 mennessä mm. korvaamalla fossiilisia polttoaineita uusiutuvilla ja vähäpäästöisillä polttoaineilla ja käyttövoimilla. Lisäksi ammattiliikenteessä tulee huomioida ympäristövastuullisuuden parantaminen.

Käytännössä nämä edellä mainitut asiat tarkoittavat jätehuollon osalta uusiutuvilla ja vähäpäästöisillä polttoaineilla ja käyttövoimilla toimivan kaluston käytön edistämistä, ajokilometrien minimoimista vähentämällä perättäin ajamista optimoimalla keräysreitit ja keräämällä useampia jätelajeja kiinteistöiltä samalla kertaa.

Kunnan järjestämään hyötyjätteiden kuljetukseen siirryttäessä voidaan yhdellä kertaa kilpailutuksissa edellyttää käytettäväksi vähäpäästöistä ajoneuvokalustoa ja useammalla keräyslokerolla varustettuja jäteautoja. Reittisuunnittelun optimointi onnistuu vain silloin kun sama toimija vastaa kaikkien kiinteistöjen jätekuljetusten ajojärjestelystä.

Kymenlaakson Jäte Oy teetti LCA Consulting Oy:llä kesällä 2018 hiilijalanjälkiselvityksen siitä, kuinka paljon vaihtoehtoisilla kuljetusjärjestelmillä toteutetuista kuljetuksista syntyy CO₂-päästöjä Kouvolassa. Tarkastelussa oli nykyinen 0-vaihtoehto, jossa jokainen jätelaji kerätään omina kuorminaan. 1-vaihtoehto oli, että kaikki jätelajit kerätään taajamista monilokeropakkareilla 2 jätelajia kerrallaan ja haja-asutusalueilta kerätään vain loppujätettä. 2-vaihtoehto oli muutoin sama kuin 1-vaihtoehto, paitsi että biojäte kerätään omina kuorminaan. Lokakuussa toteutettu

kilpailutus perustui tähän 2-vaihtoehtoon, mutta siinä edellytettiin lisäksi urakan kalustossa käytettäväksi vähäpäästöistä käyttövoimaa. Selvityksen mukaan pelkästään monilokerokalustolla tapahtuvaan keräykseen siirtymisellä ja reittioptimoinnilla on saatavissa säästöjä nykyiseen hajautettuun järjestelmään nähden 81 tuhatta CO₂-tonnia/vuosi eli 8,2 %. Jos kaikkien jäteautojen käyttövoima vaihdetaan vähäpäästöiseksi, lisääntyy säästö 811 CO₂- tonniin vuodessa eli 82,5 %:lla verrattuna nykyiseen. (liite 1)

Pöyryn tekemä konsulttiselvitys osoittaa kuljetusjärjestelmän puutteet

Kuten konsulttiselvitys kohdassa 3.2, sivuilla 7-8 osoittaa, Kouvolassa asumisessa syntyviä hyötyjätteitä kuljettaa 5 kuljetusliikettä, joten reittioptimointi ei voi olla tehokasta kun 5 eri kuljetusliikettä kiertää samoja katuja peräkkäin. Isännöitsijöiden antamien vastausten mukaan 24 %:lta kiinteistöistä puuttuu pakkauslasin keräysastia ja metallin ja keräyskartonginkin keräysastiat puuttuvat 16 %:lta kiinteistöistä. Kymenlaakson Jäte Oy:n toimesta tekeillä olevan kiinteistöjen jäteastiarekisterin päivitystyön osalta voidaan todeta, että isännöitsijöiden arviot ovat todellisuuteen verrattuna kaunisteltuja, sillä monilta reiteiltä näyttää puuttuvan 31-35 % jätehuoltomääräysten mukaan vaadittavista astioista. Näiden astioiden puuttuminen vähentää kierrätykseen saatavissa olevien pakkausjättemateriaalien määriä.

Kuljetusliikkeiden ilmoituksen mukaan kerätty pakkauslasi viedään tuottajayhteisöjen järjestämään vastaanottotermiinaaliin, koska sen saa jättää sinne ilman vastaanottomaksua. Vastaavasti metallijäte viedään alueella toimiville useille yrityksille, jotka vastaanottavat metallia. Se on jätetty kertomatta, että ne myös maksavat metallista, joten kuljetusliikkeet ovat käytännössä ottaneet itselleen ja myyneet tuottajayhteisöille kuuluvan metallijätteen, joka olisi jätelain 41 ja 49 §:en mukaisesti pitänyt toimittaa maksutta tuottajien ylläpitämiin vastaanottotermiinaaleihin.

Kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kertyvien jättemateriaalien laadun valvonta ei ole kenenkään intressissä ja siinä esiintyviin puutteisiin on lähes mahdoton puuttua. Kuljetusliikkeitä kiinnostaa vain tyhjennysmaksu. Esimerkkinä voidaan todeta, että Rinki Oy:n termiinaaliin toimitettu ,kierrätykseen kerätty pakkauslasi on sisältänyt niin paljon sairaalalasia ja keramiikkaa, että vuosina 2015 - 2018 vain 1 Loviisan satamaan Kouvolasta toimitettu kuorma on kelvannut pakkauslasin valmistukseen Englantiin. Loput päätyivät mm. maarakentamiseen Porvoon kaatopaikalle.

Nykyjärjestelmässä halutun muutoksen aikaansaaminen on hidasta, siitä parhaana esimerkkinä lienee, että edelleen joillakin kiinteistöillä kerätään oransseja pusseja, vaikka niiden keräys on virallisesti lakkautettu jo vuonna 2006, eivätkä jätehuoltomääräykset edes mahdollista energijätteen keräystä asuinkiinteistöiltä.

Erilliskeräyksissä kertyvän materiaalin määrää on mahdoton arvioida, koska asuinkiinteistöiltä hyötyjätteet kerätään samoissa kuormissa kaupallisten kohteiden kanssa. Kaikki toimijat eivät myöskään ole antaneet viranomaisille näiden pyytämiä raportteja. Täten kiinteistönhaltijan järjestämä kuljetusjärjestelmä vaikeuttaa viranomaisten ja tuottajayhteisöjen toimintaa ja

asetettujen tavoitteiden saavuttamisen arviointia, kuten raportin kohdissa 3.3 ja 3.4 annetuista vastauksista ja kohdassa 4.1 todetusta voidaan päätellä.

Asukkaiden asema

Konsulttiselvityksen mukaan ylivoimainen enemmistö eli 70 % isännöitsijöistä pitää keskitettyä jätteenkuljetusjärjestelmää nykyistä järjestelmää parempana (Kohta 3.1, sivu 7). Etuina nähtiin vaivattomuus, kun isännöitsijöiden ei tarvitsisi enää itse kilpailuttaa tyhjennyksiä ja hoitaa jäteastioita ja muita kuljetuksiin liittyviä järjestelyitä. Myös tyhjennysten seurannan helpottuminen ilmoitettiin keskitetysti kilpailutetun järjestelmän eduksi.

Kunnan kilpailuttamassa järjestelmässä asiakaskiinteistö saisi vain yhden laskun, josta ilmenisivät kerralla kaikki jätehuollon kustannukset. Samoin olisi vain yksi palvelupiste, josta pystytään opastamaan kaikkien jätejakeiden jätehuoltoon liittyvät asiat. Kuljetukset kilpailutetaan keskitetysti n. 5 vuoden välein, jolloin käytössä on aina halvin saatavilla oleva kuljetushinta.

Selvitys ei anna kovin kattavaa vastausta hintatasosta, koska kysymyksiin oli vastannut vain 30 % vastanneista. Kohdassa 4.7 on todettu, että metallin ja lasin osalta kuntayhtiön hinnat näyttävät olevan isännöitsijöiden ilmoittamia kuljetusliikkeiden perimiä hintoja korkeammat. Tähän on syynä se, että samat kuljetusliikkeet ovat tarjonneet kuntayhtiölle kuljetusurakoitsijoina korkeampia kuljetushintoja kuin asukkaille suojellakseen omia asiakkuuksiaan.

Yksityisten yritysten perimät hinnat ovat yksittäisistä kiinteistöille lähetetyistä laskuista kerättynä olleet vuonna 2017 seuraavat:

metalli 120-240 l	2,26-5,98 €/tyhjennys
lasi 240 l	6,96-7,02 €/tyhjennys
kartonki 600-660 l	7,38-10,40 €/tyhjennys

Kymenlaakson Jäte Oy kilpailutti lokakuussa 2018 Kouvolan ja Iitin käsittävän taksa-alueen jätekuljetukset ajalle 1.7.2019-6.10.2024.

Kilpailutuksessa saatiin lasi-, metalli-, kartonki- ja muovipakkausjätteille edulliset kuljetushinnat, joiden pohjalta kuljetusmaksutaksaksi tulee 1.7.2019 alkaen kaikille jätejakeille:

120-240 l	2,25 €/tyhjennys
300-660 l	2,50 €/tyhjennys

Konsulttiselvityksessä kohdassa 3.1.1 sivulla 6 mainituilla keskimääräisillä tyhjennystiheyksillä taloyhtiöt saisivat kunnan järjestämässä kuljetuksessa kustannushyötyä seuraavasti:

metalli, tyhjennyksiä 4 kertaa /vuosi,	säästö 0,04-14,92 €/vuosi/astia
lasi, tyhjennyksiä 4 kertaa/vuosi,	säästö 18,84-19,08 €/vuosi/astia
kartonki, tyhjennyksiä 14 kertaa/vuosi,	säästö 68,32-110,60 €/vuosi/astia

Pakkausmuovijätteen kerääminen kiinteistöiltä

Asukkailta tulee jatkuvasti kyselyitä sekä meille, että Kymen Jätelautakunnalle, milloin muovijätteen erilliskeräys kiinteistöiltä aloitetaan Kouvolassa, tähän on nykyisen järjestelmän vallitessa mahdotonta vastata.

Pakkausmuovijätteen keräyksen aloittaminen vaatii lasi-, metalli- ja kartonkikeräykseen verrattuna huomattavasti enemmän vaivan näköä, ohjeistusta, neuvontaa ja tiedotusta, jotta kerätyn materiaalin laatu täyttää hyötykäytön vaatimukset. Monen toimijan toimesta, kiinteistö kerrallaan toteutettuna tämä ei tule onnistumaan.

Ympäristöministeriön työryhmän 16.10.2018 julkistama kansallinen muovitiekartta vaatii, että Suomen on syytä toteuttaa EU:n tuoreen muovistrategian toimia etupainotteisesti. Yksi keskeisistä toimista on kiinteistökeräyksen merkittävä lisääminen.

Kymenlaakson Jäte Oy teki 24.2.2017 Kymen jätelautakunnalle esityksen, että yhtiö jätelain 47 §:n 3 momentin ja jätelain 35 §:n 1 momentin perusteella täydentäisi järjestämäänsä kiinteistöjen jätehuoltoa huolehtimalla erilliskerätyn pakkausmuovijätteen kuljetuksista ja aloittaisi keräyksen valmistelun järjestämällä vapaaehtoisille kiinteistöille kokeilun Kotkassa ja Kouvolassa. Jätelautakunta ei ottanut kantaa yhtiön ilmoitukseen oikeudestaan pakkausmuovijätteen keräysvastuuseen, mutta myönsi luvan kokeilun aloittamiseen Kotkassa. Kouvolan osalta ei päätetty mitään.

Pakkausmuovijäte ei ole ollut kiinteistöiltä kerättävä jätelaji vuonna 2011 nykyistä kuljetusjärjestelmäpäätöstä tehtäessä, eikä sitä kerätä kiinteistöiltä Kouvolassa vielä tänäkään päivänä. Tämän takia olisi erittäin tärkeää, ettei sen osalta sovelleta jätelain 149 §:n mukaista 3 vuoden siirtymäsäännöstä vaan sen kerääminen kiinteistöiltä voitaisiin aloittaa jätelain 47 §:n 3 momentin ja jätelain 35 §:n 1 momentin perusteella ilman siirtymäaikaa. Em. lainkohtien mukaan kunta voi täydentää järjestämäänsä kiinteistöjen jätehuoltoa huolehtimalla myös erilliskerätyn pakkausmuovijätteen kuljetuksista niiltä kiinteistöiltä, joilta se jo noutaa loppu- ja biojätteet.

Kymenlaakson Jäte Oy:llä on suoritettuna kilpailutuksen ja Kotkassa toteutetun keräyskokeilun pohjalta mahdollisuus ottaa huolehtiakseen ja käynnistää pakkausmuovijätteen keräys kaikilta taajamissa sijaitsevilta asuinkiinteistöiltä Kouvolassa 1.7.2019 alkaen. Tämä edellyttää vain jätelautakunnalta päätöstä, jossa ajatellaan asukkaiden ja ympäristön parasta. Tässä päätöksessä ei ole häviäjiä, koska kukaan ei vielä kerää muovijätettä kiinteistöiltä.

Yhteenveto

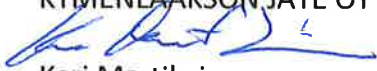
Kymenlaakson Jäte Oy toivoo, että Kymen Jätelautakunta huomioisi päätöksessään Kouvolan pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetusjärjestelmästä edellä esitetyt perusteet. Sekä jätelautakunnan teettämä selvitys, että yllä mainitsemani faktat kiistatta osoittavat, ettei nykyisin

voimassa oleva kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus täytää miltään osin jätelain 37 §:ssä vaadittuja edellytyksiä.

Päättyessään kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen ulottamisesta myös pakkausjätteisiin, lautakunta tekee asukkaiden haluaman päätöksen, joka parantaa jätehuollon toimintaedellytyksiä, auttaa viranomaistoimintaa ja osaltaan edistää myös kierrätystavoitteiden saavuttamista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä.

Kouvolassa 7.11.2018

KYMENLAAKSON JÄTE OY

A blue ink signature of Kari Martikainen is written over the company name.

Kari Martikainen
toimitusjohtaja

LCA Consulting
Navigators of Sustainability™

Jätteen keräyksen ja käsittelyn LCA Kymenlaakson Jäte Oy

Jätteenkeräyskaluston käyttövoimavertailu 2.11.2018

LCA Consulting Oy

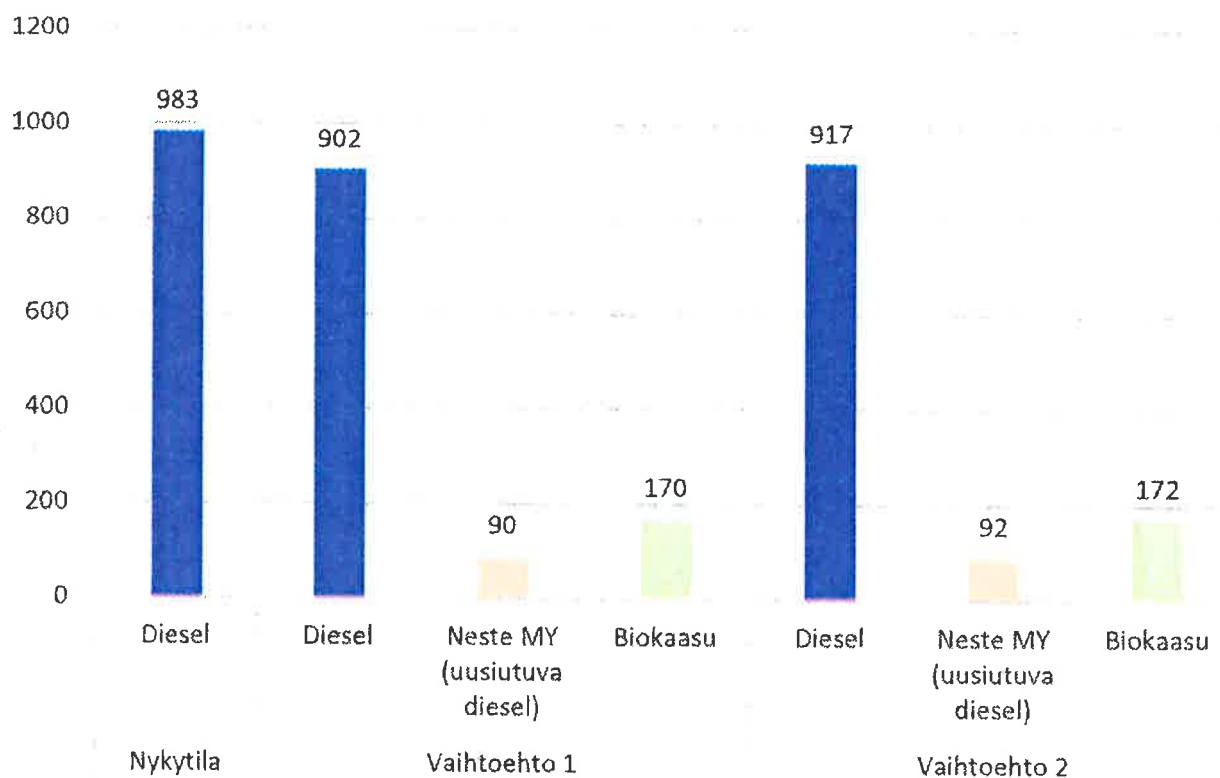
2.11.2018

Jätteen keräyksen eri käyttövoimavaihtoehtojen vertailu

- Selvityksessä laskettiin jätteenkeräyksen ja käsittelyn elinkaaren aikaiset ilmastonlämpenemisvaikutukset ja tarkasteltiin kustannuksia kolmessa vaihtoehtoisessa jätteen keräyksen tilanteessa.
 - Nykytilanne
 - Vaihtoehto 1 (kuten kilpailutus Kotkassa)
 - Vaihtoehto 2 (tuleva kilpailutus Kouvolassa)
- Jätteen keräys ja käsittely mallinnettiin loppujätteelle, biojätteelle, lasille, kartongille, metallille ja muoville.
- Laskennassa huomioitiin vain kiinteistökeräys. Tarkasteltu tehtiin Kouvola-litti alueelle.
- Tässä esityksessä on esitetty vain uudet jätteenkeräyskaluston eri käyttövoimavaihtoehtojen vertailu ilmastonlämpenemisvaikutusten näkökulmasta.
 - Neste MY Dieselin ilmastonlämpenemisvaikutuksen on oletettu olevan 10 % normaalin dieselin ilmastonlämpenemisvaikutuksesta.
 - Biokaasun käyttövaiheen päästön on oletettu olevan 0. Biokaasun tuotannosta aiheutuu päästöjä, jotka vaihtelevat tuotantolaitoksittain. Tässä laskennassa on käytetty Gasumin Kuopion laitosta vastaavaa biokaasun tuotannon päästöjä.

Jätteen keräyksen eri käyttövoimavaihtoehtojen vertailu

Jätteenkeräyksen kokonaispäästöt eri vaihtoehtoissa
[t CO₂-ekv./a]

LCA Consulting
Navigators of Sustainability™

Antti Niskanen
toimitusjohtaja
+358 40 762 8444
antti.niskanen@lca-consulting.fi

Emma Salminen
projektipäällikkö
+358 40 762 8500
emma.salminen@lca-consulting.fi

www.lca-consulting.fi

6.11.2018

Kymen Jätelautakunta
Kouvola kaupunki
Valtakatu 33, PL 32
45701 KUUSANKOSKI

kirjaamo@kouvola.fi
tekninenjaymparisto@kouvola.fi
kymenjatelautakunta@kouvola.fi

Pakkausjätteiden ja energiajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä 3003/14.06.00/2018

Lausunnon antaminen viitaten lausuntopyyntöön 8.10.2018:

Kymen Yrittäjät kannattaa kiinteistön haltijan järjestämää sopimusperusteista jätteenkuljetusmallia lähtökohtana jätteenkuljetuksen järjestämiselle Kouvola alueella.

Vaihtoehdoksi nostettu kunnallisen toimijan toteuttama jätteenkuljetusmalli johtaa pahimmillaan epäterveeseen markkinatilanteeseen, jossa markkinoilla on vain harvoja toimijoita.

Jätteenkuljetuksen järjestämistavan valinnassa on kyse kunnan yritysystävällisyydestä sekä päätöksenteon yritysvaikutusten arvioinnista. Kunnan tulisi huomioida omassa toiminnassaan yritystoiminnan edellytykset ja edistää markkinoiden toimivuutta. Kunnallisesti järjestetty jätteenkuljetus vähentää yritysten liiketoimintamahdollisuuksia ja korvaa yksityistä yritystoimintaa kunnallisen osakeyhtiön palveluilla. Järjestelmä vaikeuttaa jätealan yritysten asemaa, kaventaa asukkaiden valinnanmahdollisuuksia ja estää asiakaslähtöisen ja kustannustehokkaamman ympäristöteknologian ja toimintamallien kehittymistä.

Kymen Yrittäjät tukee Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:n kannanottoa asiassa ja katsoo kyseisen toimialajärjestön asiaan liittyvän lausunnon selvityksineen perusteelliseksi.

Kunnioittavasti

Kymen Yrittäjät ry.

Käsityöläiskatu 4
45100 Kouvola

Kouvolan kaupunki
Kymen jätelautakunta
Valtakatu 33 (PL 32)
45701 Kuusankoski
kymenjatelautakunta@kouvola.fi

Viite: Pakkausjätteiden ja energiajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä
Dno 3003/14.06.00/2018

Mielipiteen antaja:

Lassila & Tikanoja Oyj
Valimotie 27
00380 Helsinki
Y-tunnus 16801140-0

Yhteyshenkilö:

Eija Lindholm
GSM +358500423305
eija.lindholm@lassila-tikanoja.fi

Viite: Kymen jätelautakunnan kuulutus 9.10.2018 Kouvolan pakkausjätteiden ja energiajätteen jätteenkuljetusjärjestelmää koskevan asian vireilläolosta

Mielipide: Lassila & Tikanoja Oyj (jatkossa L&T) kiittää mahdollisuudesta mielipiteen antamiseen ja lausuu seuraavaa:

L&T on valtakunnallisesti toimiva kattavia jätehuollon palveluja tarjoava yritys, joka toimii myös Kymenlaakson alueella, myös tarkastelun kohteena olevalla aluella.

Kymen jätelautakunta on teettänyt selvityksen jätteenkuljetusjärjestelmästä ja siinä on esitetty, että kaikki kiinteistönhaltijan jätteenkuljetukselle asetetut edellytykset eivät täytyisi alueella. Emme yhdy tähän näkemykseen ja alla on perustelumme.

1. Kohta

Jätteenkuljetuspalveluja on oltava tarjolla kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin

Sekvityksen mukaan ehto kuljetuspalvelujen tarjonnasta syrjimättömin ehdoin ei täysin täyty. Tätä väitettä perustellaan sillä, että muutamat yritykset ilmoittavat sijainnin vaikuttavan tyhjennysten hinnoitteluun ja jotkut isännöitsijät ilmoittavat, että Kouvolan keskustaajaman ulkopuolella palveluntarjoajia on vähemmän.

Oikeuskäytännön mukaan kun kysymys on kiinteistön haltijan järjestämästä jätteen kuljetuksesta, kuljettavan matkan pituus saa osaltaan vaikuttaa kuljetuksesta perittävään maksuun (KHO 34:2018). Laki ei siis edellytä, että kaikilla tulee olla tasahinta ja tämä tulkinta on vahvistettu oikeuskäytännössä. Laki edellyttää, että kuljetuskustannus ei muodostu kohtuuttomaksi missään osassa kuntaa ja ehdot ovat syrjimättömiä. Sijainti, ja siitä aiheutuva kuljetusmatka, voi siis vaikuttaa tyhjennushintaan eikä se ole syrjivää.

Myöskään se, että Kouvolan keskustaajaman ulkopuolella on vähemmän kuljetuspalvelujen tarjoajia, ei ole peruste todeta, että jätelain 37.1 §:n ehdot eivät täytyisi. Laki ei edellytä sitä, että alueella täytyy olla tarjolla useita kuljetusyrityksiä, vaan ainoastaan sitä, että palveluja on tarjolla kohtuullisesti ja syrjimättömin ehdoin.

2. Kohta

Jätteenkuljetus edustaa jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle

Selvityksessä on tehdyn kyselyn perusteella arvioitu, että noin 16 %:lla alueen yli 10 huoneiston kiinteistöistä ei ole jätehuoltomääräysten mukaisia hyötyjäteastioita ja joillakin kiinteistöillä on vain osa määräysten mukaisia astioita. Selvityksessä myös nostetaan esiin, että nykyjärjestelmässä alueella voi käydä viisi eri jäteautoa tyhjentämässä jäteastioita, jotka lisäävät pakokaasu- ja melupäästöjä. Selvityksessä lisäksi kerrotaan, että osa tuottajanvastuunalaisista jätteistä ei kuljetusjärjestelmästä johtuen päädy tuottajien osoittamiin vastaanottopisteisiin. Selvityksen mukaan nykyinen kuljetusjärjestelmä mahdollistaa jätehuoltomääräysten noudattamatta jättämisen siltä osin, että se ei mahdollista kattavaa ja ajantakaista rekistereiden ylläpitoa valvontaa varten.

Ensinnäkin jätehuoltoviranomaiselle kuuluva jätteenkuljetusrekisterin ylläpito ei ole kuljetusjärjestelmästä riippuvainen, vaan se koskee molempia kuljetusjärjestelmiä. Myös jätehuoltomääräysten noudattamisen valvonta ei ole kuljetusjärjestelmästä riippuvainen. Se, että osalla kiinteistöistä ei ole kaikkia eri jätelajeille jätehuoltomääräyksissä edellytettyä keräysastioita ei ole nykyisen kuljetusjärjestelmän vika. Kyse on valvonnasta, joka kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin.

L&T:llä on toimittanut viranomaiselle jätelaissa ja –asetuksessa edellytetyt tiedot tarkastelun kohteena olevista pakkaus- ja energiajätteistä. Tiedossamme ei ole, että tietojen toimituksessa olisi ollut puutteita. Mikäli tällaisia puutteita olisi ollut, viranomaisella on käytettävissä keinoja siihen, että kaikilta yrityksiltä saadaan jäteasetuksessa edellytetyt tiedot jätteenkuljetusrekisteriin. Tämäkään asia ei siis ole kuljetusjärjestelmästä riippuvainen.

Kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen kuuluu se, että asiakas voi itse valita haluamansa palvelutuottajan ja tästä johtuen alueella voi käydä useampia jäteautoja. Liikenteen päästöihin tällä ei ole käytännössä mitään vaikutusta, kyseessä on niin pieni ja marginaalinen lisäys liikennemääriin ja tätä kautta CO₂-päästöihin. Lisäksi yritykset optimoivat reittejään, uusivat kalustoaan koko ajan ja kouluttavat kuljettajiaan taloudelliseen ajotapaan jatkuvatoimisesti. L&T esimerkiksi seuraa jatkuvasti kuljettajiensa ajotapaa ja pyrkii täten vaikuttamaan taloudelliseen ajamiseen. Nykyjärjestelmä mahdollistaa myös pakkausjätteiden keräämisen samanaikaisesti sekä kunnan vastuulle kuuluvista kiinteistöistä (asuinkiinteistöt, kunnan toiminnot) että muilta kiinteistöiltä (yritykset, valtionhallinnon kiinteistöt, seurakunnan kiinteistöt ym). Tämä ei ole mahdollista kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa, koska kuljetusten kilpailutus koskee vain kunnan vastuulle jätelain 32 §:n mukaan kuuluvia kiinteistöjä. Ympäristön ja terveyden kannalta ei siis ole merkitystä sillä kumpi kuljetusjärjestelmä on käytössä.

3. Kohta

Päätöksen jätteenkuljetustavasta vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan

Kuten selvityksessäkin todetaan nykyinen kuljetusjärjestelmä on palvelujen saatavuuden ja kattavuuden osalta toimiva. Hintaero Kouvolan keskustaaajan ja kauempana sijaitsevien alueiden välillä on perusteltu (hintaeron oikeutusta kommentoitu tarkemmin 1. kohdassa).

Kuten kohdassa 2 totesimme, kuljetusjärjestelmällä ei ole vaikutusta ympäristöön ja terveyteen. Kuljetusten suunnittelun optimointi on mahdollista molemmissa järjestelmissä ja lisäksi kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa on mahdollista kerätä samalla pakkausjätteitä sekä kunnan vastuulle kuuluvilta kiinteistöiltä että muilta kuin kunnan vastuulle kuuluvilta kiinteistöiltä, joka tehostaa keräilyä.

Viranomaisten tehtävien hoitaminen ei ole kuljetusjärjestelmästä riippuvainen. Jätehuoltoviranomaisen on ylläpidettävä jätteenkuljetusrekisteriä ja kuljetusjärjestelmästä riippumatta jätteenkuljetusyritysten on nämä tiedot toimitettava. Jätehuoltoviranomaisella on omat keinot saada yritykset

noudattamaan tiedonantovelvollisuuttaan. Valvovalla viranomaisella on puolestaan velvollisuus valvoa jätehuoltomääräysten noudattamista kuljetusjärjestelmästä riippumatta. Mikäli tällaista valvontaa ei jätehuoltomääräysten noudattamisesta pakkaus- ja energiajätteiden osalta ole suoritettu, ei se johdu nykyisestä kuljetusjärjestelmästä. Kuljetusjärjestelmän vaikutusta viranomaisten tehtävien hoitoon on kommentoitu tarkemmin 2. kohdassa.

Kommentit YHTEENVETO –osasta

Hinnoittelussa voi olla alueellisia eroja kuljetusetäisyydestä johtuen. Tätä perusteltu laajemmin edellä.

Jätehuoltomääräysten noudattamisen valvonta kuuluu valvontaviranomaiselle ja sen tulee olla kuljetusjärjestelmästä riippumaton. Nykyjärjestelmän vaikutus arjosuoritteeseen on erittäin vähäinen ja marginaalinen, eikä siitä aiheudu sellaista haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle, että sillä voisi perustella jätelain 37.1 §:n edellytysten täyttymättömyyttä. Molempia kohtia perusteltu laajemmin edellä.

Tehokas valvonnan toteuttaminen on kuljetusjärjestelmästä riippumaton. Kuljetusten optimointia tehdään kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jatkuvatoimisesti ja lisäksi kuljettajien taloudelliseen ajotapaan kiinnitetään koko ajan huomiota. Molemia kohtia perusteltu laajemmin edellä.

Tiedonkulun osalta voi todeta, että jäteneuvonta, ja siihen liittyvä opastus, kuuluu kunnan vastuulle kuljetusjärjestelmästä riippumatta. Yritykset omalta osaltaan neuvovat asiakkaitaan, mutta kunnan vastuulle kuuluvien jätteiden osalta neuvontavastuu on kunnalla.

LOPUKSI

Katsomme, että nykyinen kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetusjärjestelmä pakkaus- ja energiajätteen osalta Kouvolan alueella täyttää jätelain 37.1 §:n edellytykset eikä sen jatkamiselle ole estettä. Toivomme, että lautakunta ottaa tämän huomioon ja päätyy ratkaisussaan jatkamaan nykyistä kuljetusjärjestelmää.

Eija Lindholm
tuotantopäällikkö
Lassila & Tikanoja Oyj, Kymenlaakson yksikkö

Kymen Jätelautakunta
Kouvola kaupunki
Valtakatu 33, PL 32, 45701 KUUSANKOSKI
kirjaamo@kouvola.fi
tekninenjajymparisto@kouvola.fi
kymenjatelautakunta@kouvola.fi

Kouvola kaupunginhallitus, rakennus- ja ympäristölautakunta sekä tekninen lautakunta

Pakkausjätteiden ja energiajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä 3003/14.06.00/2018

Lausunnon antaminen Kouvola pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksesta

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry esittää, että Kouvola kaupunkiin sopisi parhaiten kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetukseen. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on toimivin erityisesti pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa. Järjestelmä on toiminut alueella hyvin ja asiakkaat ovat olleet palveluun tyytyväisiä.

Uusi jätelaki tuli voimaan 1.5.2012. Sen mukaan jätehuoltoviranomaisen tuli päättää 1.5.2013 mennessä sopimusperusteisen jätteenkuljetusjärjestelmän jatkumisesta uuden lain mukaisena kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Tässä yhteydessä Kymen jätelautakunta on pyytänyt lausuntoja Kouvola pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksesta.

Eri tahojen lausunnoilla tulee olla päätöksenteossa tärkeä merkitys. Lopullisen päätöksen asiassa tekee jätehuoltoviranomaisena toimiva Kymen jätelautakunta lausuntojen perusteella.

Asianosaisuus

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry edustaa yksityisiä jätehuoltoyrityksiä. Liiton jäsenyrityksiä toimii myös Kymen jätelautakunnan alueella. SKAL edustaa asiassa alueen toimijoita, ja sen mielipide tulee ottaa huomioon.

Hallintolain 41 §:n mukaan esillä olevassa asiassa tulee antaa vaikuttamismahdollisuus, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus

muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Jätelain vaatimukset valmistelulle

1.5.2012 voimaan tulleen jätelain 646/2011 § 37 *[Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus]* asettaa vaatimukset sille, mitä seikkoja tulee tarkastella silloin, kun jätteenkuljetusjärjestelmästä päätetään. Vaatimukset ovat seuraavat:

"Kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus), jos:

1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset [Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin];

2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle

3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan."

SKAL korostaa, että kuljetusjärjestelmää koskevassa päätöksessä tulee yksilöidysti tarkastella kaikkia edellä mainittuja vaatimuksia.

Jätelain vaatimusten täyttyminen alueella

1. Ensimmäisenä edellytyksenä on jätelaissa (37§ ja 35 §) todettu seuraavasti: "Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin."

Kymen Jätelautakunnan alueella Kouvolassa toimivat ainakin seuraavat kuljetusyritykset pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa pakkaavalla jäteautolla: Hyötypaperi Oy, Jätehuolto E. Parkkinen Ky, Puhdistusliike R. Jokimäki Ky, Lassila & Tikanoja Oyj ja Remeo Oy. Lisäksi pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa on operoinut myös kunnallinen jätehuoltoyhtiö Kymenlaakson Jäte Oy.

Yritysten tarjonta on alueella runsasta ja niiden välillä on aitoa kilpailua, mikä pitää asiakkaiden hinnat kohtuullisina. Tarjonta on tällä hetkellä kattavaa ja luotettavaa. Jätteen kuljetuspalveluita on tarjolla kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Jätehuoltoyhtiön mahdollinen kilpailutus supistaisi tarjontaa alueella, jolloin kattavuus ja luotettavuus kärsivät. Kilpailun katoaminen alueelta nostaa myös hintoja.

2. Toisena edellytyksenä jätelaissa (37 §) kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle on seuraava: "Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle." Kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta tukevat seuraavat seikat:

- Kiinteistön haltijan järjestelmässä jätteenkuljetuksessa ei tule kerralla isoja asiakkaiden vaihdoksia kuljetusyritykselle, joista aina seuraa suuri ongelma kuljetusten toiminnan kannalta.
- Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa samaan kuormaan asuinkiinteistöjen pakkausjätteiden ja energiajätteiden kanssa voidaan ottaa myös yritysten ja teollisuuden jätettä, mikä tehostaa kuljetuksia.
- Monilokeroautojen käyttö on mahdollista. Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen kilpailutuksissa kilpailutetaan yleensä vain yksi jätejäte kerrallaan.
- Jäteyhtiön kilpailutus hävittää ylimääräisen kuljetuskapasiteetin alueelta. Se tuottaa ongelmia kriisitilanteiden hoidossa.
- Jätteiden kuljettaminen hoituu vaatimukset täyttävästi molemmissa kuljetusjärjestelmissä. Kiinteistön haltijan järjestämästä mallista ei aiheudu enempää haittaa ja vaaraa ympäristölle ja terveydelle kuin kunnan kilpailuttamasta kuljetuksesta, koska lakisääteiset ympäristövaatimukset eri toiminnoille täytyy olla samat kuljetusjärjestelmästä riippumatta.

3. Kolmantena edellytyksenä jätelaissa (37 §) kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle on seuraava: "Päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan." Kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta tukevat seuraavat seikat:

- Kotitalouksilla on mahdollisuus valita mieleisensä kuljetusyritys.
- Jos palvelu ei yrityksessä toimi halutulla tavalla, asiakas voi vaihtaa toiseen yritykseen.

- Päivystys toimii 24 tuntia/vrk. Jätehuoltoyhtiön kilpailuttamassa kuljetuksessa toimii vain normaali asiakaspalvelu, yleensä ma-pe klo 8–16.
- Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus kehittää alueen elinkeinotoimintaa ja mahdollistaa paremmin uudet innovaatiot alalle.
- Jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa markkinat keskittyvät. Tämän seurauksena on kuljetusyrityksiä, jotka ovat joutuneet lopettamaan toimintansa. Urakka-alueiden pilkkominen pieniksi ei estä tätä kehitystä.
- Jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa kuljettajien työsuhteturva vaarantuu. Kilpailutus voi viedä yritykseltä liiketoiminnan, josta pahimmassa tapauksessa seuraa työpaikkojenkin lakkaaminen.
- Kuljettajien työsuhteet muuttuvat jätehuoltoyhtiön kilpailutuksessa pätkätöiksi, epävarmuus lisääntyy ja yrityksen on vaikea saada ammattitaitoisia työvoimaa.
- Työntekijöiden ja yritysten verotulot vahvistavat alueen taloutta.
- Uuden jätelain mukainen jätteenkuljetusrekisteri turvaa viranomaisille tasavertaisen valvonnan molemmissa kuljetusjärjestelmissä.
- Uuden jätelain mukaan jätteenkuljetusyritysten tulee hakea toiminnalleen lupaa ELY-keskukselta jätehuoltorekisteriin liittymisellä. Tähän liittyvät esitettävät vakuusmaksuvelvoitteet. Uudet velvoitteet koskevat molempia kuljetusjärjestelmiä. Myös ympäristöluvat ja ympäristövalvonnan velvoitteet koskevat samalla tavalla molempia kuljetusjärjestelmiä.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on paras vaihtoehto

SKAL:n saamien tietojen mukaan kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on paras ja toimivin vaihtoehto alueella pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa. Se toimii hyvin, ja asiakkaat ovat palveluun tyytyväisiä. Yksityiskohtaiset perustelut ovat seuraavat:

1. Jäteyhtiön järjestämä kilpailutus ei alenna asukkaiden kustannuksia

Laajojen tutkimusten mukaan jätteenkuljetuksen kilpailutus keskitetysti ei johda asukkaiden maksamien vuotuisten jätehuoltokustannusten laskuun. Kiinteistön haltijan järjestämässä kuljetuksessa kuljetusyritykset perivät laskut ja vastaavat logistiikasta sekä asiakaspalvelusta omana työnään. Näin kunnallisen jätehuoltoyhtiön hallintokulut voidaan pitää pienenä.

2. Asukkailla oltava valinnanmahdollisuus - tämä turvaa palveluiden laadukkuuden

Useat tutkimukset osoittavat, että asukkaat kannattavat ehdottomasti suoriin sopimuksiin perustuvaa jätteenkuljetusmallia. Vuonna 2011 Innolink Research Oy:n tekemä valtakunnallinen kyselytutkimus osoitti, että sopimusperusteisen järjestelmän asiakkaita 85 % valitsisi saman järjestelmän, ja kunnan kilpailuttaman järjestelmän valitsisi vain 67 % sen asiakkaita. Sopimusperusteisen kuljetuksen asiakkaat olivat tyytyväisempiä jätehuollon toimivuuteen ja joustavuuteen kuin kunnan kilpailuttaman järjestelmän.

Taloustutkimuksen Pohjois-Pohjanmaalla vuonna 2009 tekemän tutkimuksen mukaan alueilla, joissa on vaihdettu sopimusperusteisesta mallista kunnan kilpailuttamaan, asukkaista suurin osa haluaisi entisen mallin takaisin. Asukkaat olivat tyytymättömiä kunnan järjestämän palvelun joustamattomuuteen, lajittelumahdollisuuksien puuttumiseen sekä hintatasoon.

Kuljetusjärjestelmän muutos ja urakoitsijoiden vaihdokset kilpailutusten välillä ovat saaneet aikaan suuria ongelmia jätehuollon toimivuudessa, kun uudet kuljetusyrietykset eivät ole löytäneet ja tyhjentäneet kaikkia kohteita, ja toisia jäteastioita on saatettu tyhjentää tarpeettoman usein.

Keskitetty kilpailuttaminen (julkisena hankintana) estää kotitalouksia hankkimasta haluamansa laadun mukaista jätteenkuljetusta. Keskitetyssä kilpailutuksessa asukkaat tai muutkaan kunnan vastuulla olevat toimijat eivät voi enää valita toista kuljetusyrietystä, jos palveluun ei olla tyytyväisiä. Hyvin toimiva asiakkuussuhde kuljetusyrietyksen kanssa saattaa päättyä kilpailuttamisen vuoksi vaikka kuntalaiset haluaisivat sitä jatkaa. Asukas on siis pakotettu tyytymään jätehuoltoyhtiön hänelle valitsemaan palvelun laatuun.

Julkiset hankinnat eivät tässä tapauksessa edistä kilpailua, vaan ne lamauttavat jo toimivien markkinoiden toiminnan.

Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen malli antaa pysyvyyden sopimusympäristöön ja mahdollistaa aidon asiakas-yrietyksen - suhteen.

3. Keskitetty kilpailutus ei johda ympäristöpäästöjen vähentymiseen

Kahden jätteenkuljetusjärjestelmän välillä aiheutuvien päästöjen erot ovat erittäin pienet. Ramboll Finland Oy on tehnyt asiasta selvityksen

Oulun seudulla. Siinä todettiin, että kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetusjärjestelmästä siirtyminen kunnan kilpailuttamaan kuljetusjärjestelmään vähentäisi raskaan liikenteen suoritetta yhden jättejakeen kuljetuksessa ainoastaan 0,09 %. Tutkimuksen mukaan jätteenkuljetuksen osuus raskaan liikenteen suoritteesta oli 0,62 %, ja kokonaisliikennesuoritteesta vain 0,04 %. Näiden lukujen perusteella ei siis voi valita jätteenkuljetusjärjestelmää. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kuljetusyritykset ovat suunnitelleet tehokkaat kuljetusreitit. Järkevää ja kannattavaa liiketoimintaa harjoittavat yritykset eivät tee hukka-ajoja.

Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen avulla voidaan myös tehostaa kuljetuksia. Useilla yrityksillä on käytössään monilokeropakkaajia, joilla voidaan kerätä useampaa jätejakeita samalla ajokerralla. Keskitetyssä kilpailutuksessa urakat tehdään lähes poikkeuksetta jättejakeittain, jolloin jokainen jättejake joudutaan ajamaan erikseen, mikä lisää ajosuoritetta.

4. Keskitetyllä kilpailutuksella on erittäin kielteiset yritysvaikutukset

Kunnallinen kilpailutus voi olla erittäin haitallista jätteenkuljetusalan yritystoiminnalle. Jos jokin yritys häviää kilpailutuksessa, se menettää mahdollisuuden yritystoiminnan harjoittamiseen. Mikään yritys ei voi odottaa 3-5 vuotta toimettomana kunnes seuraava kilpailutus tehdään. Jos paikallinen yritys häviää kilpailun, myös paikkakunnan kuljettajat voivat menettää työpaikkansa. Kunta menettää verotuloina sekä paikallisen yrityksen verot että työntekijöiden verot.

Kokemuksemme perusteella voidaan osoittaa, että kunnan kilpailutus johtaa kilpailun keskittymiseen ja tarjonnan pienenemiseen. Kilpailu kilpailulta yhä pienempi määrä yrityksiä on tarjoamassa palveluita.

5. Vaikutukset työntekijöiden työsuhteturvaan

Kilpailuttaminen johtaa yritystoiminnan epävarmuuteen ja heijastuu suoraan yritysten työntekijöiden työsuhteturvaan. Yrityksen toiminnan kehittäminen myös estyy. Hävittyään kilpailutuksessa yritys joutuu pahimmassa tapauksessa lopettamaan toimintansa ja sanomaan irti pitkäaikaisissa työsuhteissa olleen henkilöstönsä. Julkisista hankinnoista seuraava sopimusten määräaikaisuus tuo epävarmuuden myös henkilöstöön ja lisää laajasti taloudellista epävarmuutta.

6. Ympäristövaatimukset ja lupavelvoitteet yhteneväiset molemmissa järjestelmissä

Jätteenkuljetusrekisterin hoitaminen ja ylläpito ovat tärkeitä jätehuoltojaoston viranomaistehtäviä. Jätelautakunnan tehtävänä on valvoa jätteenkuljetusrekisterin avulla kiinteistöjen mukanaoloa jätehuollossa. Jätteenkuljetusrekisteriä koskevat tiedot tulee antaa viranomaiselle myös kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Kuljetusyrietykset ilmoittavat jätteenkuljetusrekisteriin jätehuollon piirissä olevat kiinteistöt, jäteastioiden koon ja tyhjennysvälin jätėjakeittain.

Uuden jätelain mukaan jätteenkuljetusyrietysten tulee hakea toiminnalleen lupaa ELY-keskukselta jätehuoltorekisteriin liittymisellä. Tähän liittyvät suunnitellut vakuusmaksuvelvoitteet. Uudet velvoitteet koskevat molempia kuljetusjärjestelmiä. Myös ympäristöluvat ja ympäristövalvonnan velvoitteet koskevat samalla tavalla molempia kuljetusjärjestelmiä.

Pöyry Finland Oy:n selvitys

Pöyry Finland Oy:n laatiman selvityksen yhteenvedossa jätelain ehtojen täyttymisestä pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa on harjoitettu asenteellista lain tulkintaa. Yhteenvedossa on tuotu esille asenteellisia näkemyksiä ja puutteita nykyisessä kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksessa, jotka eivät perustu mihinkään tieteelliseen näyttöön. Edes Pöyry Finland Oy:n selvityksen tulokset eivät puolla yhteenvedossa esiin nostettuja asioita. Pöyry Finland Oy:n selvitys loppupäätelmiä lukuun ottamatta ei puolla siirtymistä pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

Kymenlaakson Jäte Oy toimii jo nyt yhtenä operoijana pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa. Siksi on huomioitava, että Pöyry Finland Oy:n arviot koskevat myös Kymenlaakson Jäte Oy:n toimintaa.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetukseen siirtyminen antaisi Kymenlaakson Jäte Oy:lle monopolin pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetukseen. Muiden toimijoiden poistaminen markkinoilta olisi pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetukselle sekä asiakkaiden valinnanvapaudelle todella vahingollinen toimenpide.

Yhteenveto

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry katsoo, että Kymen jätelautakunnan alueella Kouvolassa ei ole esitetty pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa sellaisia jätelain 37 §:n edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa. Alueella on tarjolla yksityisiä jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

SKAL:n mielestä suora asiakkaan ja yrittäjän välinen sopimus mahdollistaa parhaiten pitkäaikaiset asiakassuhteet ja luo parhaat edellytykset tehokkaalle jätehuoltojärjestelmälle. Kouvolan kaupungin, ja tässä tapauksessa myös Kymen jätelautakunnan, tehtävänä on mahdollistaa asukkaille hyvin toimivat ja laadukkaat jätehuoltopalvelut sekä taata hyvät toimintaedellytykset alueen yrityksille.

Kunnioittavasti

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Jiro Lehtonen
toimitusjohtaja

Pekka Loukola
asiantuntija

KYMEN JÄTELAUTAKUNTA

Tekniikka -ja ympäristöalo

Valtakatu 33

45700 KUUSANKOSKI

Lautakunnan kokous to. 29.11.2018

Esityslista kohta 12;

Pakkausjätteiden ja energiajätteen jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen Kouvola alueella.

Jätteenkuljetuspäällikön ehdotus;

-Kymen jätelautakunta päättää, että kouvola kaupungin alueella siirrytään käyttämään kunnan järjestämää pakkausjätteiden ja energiajätteen jätteenkuljetusjärjestelmää edellä mainituin perustein. Uusi kuljetusjärjestelmä tulee voimaan 1.7.2019. Päättös on kuntalain 143§:n perusteella noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta riippumatta.

- KUUSANKOSKEN YRITTÄJÄT RY:n hallitus on kokouksessaan 28.11.2018 keskustellut asiasta ja esittää seuraavaa;

Että Kymen jätelautakunta esityksestä poiketen päättää, että Kouvola kaupungissa jatkuu pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksessa nykyinen jätteenkuljetusjärjestelmä.

Päätöksenteossa on myös syytä ottaa huomioon, että Kouvola kaupunginvaltuuston YHTEINEN TAVOITE ON saavuttaa hankinnoissa lähitulevaisuudessa 60%;n paikallisuus.

Kouvolassa, 28.11.2018

Kuusankosken Yrittäjät ry.

Aimo Rautiainen

puheenjohtaja

**Kymen Jätelautakunta
Kouvolan kaupunki**

Valtakatu 33, PL 32
45701 KUUSANKOSKI
kirjaamo@kouvola.fi
tekninenjaymparisto@kouvola.fi
kymenjatelautakunta@kouvola.fi

**Pakkausjätteiden ja energiajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä
3003/14.06.00/2018**

Lausunto:

Kouvolan Yrittäjät ry kannattaa Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:n ja Kymen yrittäjät ry:n tavoin pakkausjätteiden ja energiajätteen kuljetuksen järjestämisessä Kouvolaissa nykyisin käytössä olevaa menettelyä, jossa kiinteistön haltija järjestää ja sopii itse jätteen kuljetuspalvelusta suoraan alueella toimivien alan yrittäjien kanssa. Malli on markkinalähtöinen, se mahdollistaa toimivan kilpailun hinnalla ja laadulla alan yrittäjien kesken ja asiakkaat ovat olleet siihen tyytyväisiä. Samalla yrittäjälähtöinen malli tukee Kouvolan kaupunkistrategiaa, jossa yhdeksi kasvukärjeksi on valittu yritysten kasvu.

Jakelu: Kymen Jätelautakunta, Kouvolan kaupunki, kirjaamo@kouvola.fi,
tekninenjaymparisto@kouvola.fi, kymenjatelautakunta@kouvola.fi,
Kouvolan kaupunginhallitus, rakennus- ja ympäristölautakunta sekä tekninen lautakunta,
Eturyhmä

Kunnioittavasti,

KOUVOLAN YRITTÄJÄT RY

Mika Lokkila
varapuheenjohtaja